

□

Hållsta Skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen

F-6 och fritidsverksamheten

Läsår

2016/2017

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

F-6 och fritidsverksamheten

Ansvariga för planen

Rektor är huvudansvarig för att planen upprättas varje år. Planen är en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra, upptäcka och utreda kränkande behandling, trakasserier och diskriminering av barn och elever.

Vår vision

Alla elever på Hällsta skola ska känna sig trygga och förstå den värdegrund som skolans verksamhet vilar på, nämligen de demokratiska värdena och respekten för alla människors lika värde. Det är en rättighet att med tillförsikt och förväntan kunna gå till skolan som präglas av trygghet, respekt och ansvarstagande, liksom det också är en skyldighet att bidra till den miljön för andra elever på skolan.

Ingen skall utsättas för diskriminering och annan kränkande behandling. Tendenser till sådant skall aktivt bekämpas.

Planen gäller från

2016-08-15

Planen gäller till

2017-06-10

Läsår

2016/2017

Elevernas delaktighet

Planen diskuteras på klassråd och elevråd och mål och insatser ingår i pedagogiska planeringar.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen presenteras på skolrådet och föräldramöten.

Personalens delaktighet

Planen är ett levande dokument som genomsyrar verksamheten och revideras vid behov. Personalen diskuterar planen vid arbetsplatsträffar under läsåret och revideras på APT i maj och fastställs i juni under planeringsdag.

Förankring av planen

Planen ska synliggöras och förankras i olika forum hos elever, personal och vårdnadshavare.

För eleverna ska den förankras på klassråd, samlingar och under värdegrundsarbete. Mål och insatser är synliga i undervisningen.

Ansvarig är klasslärare och pedagoger i skola och fritidshem.

För all personal ska den förankras på arbetslagsträffar, elevhälsoteam och APT. Planen är en del av rutinmapp som nyanställd personal får ta del av vid introduktion

Ansvarig är rektor och trygghetsteamet.

För vårdnadshavare ska den förankras på skolrådet, föräldramöten, utvecklingssamtal och finnas på skolans hemsida.

Ansvarig är all personal. klasslärare och pedagoger i skola och fritidshem.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Planen har utvärderats i samtal och diskussioner i Trygghetsteamet, på APT, med elevrådet, kamratstödjare och på skolråd med föräldrar.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Skolledning, trygghetsteam, pedagoger och övrig personal, elever och vårdnadshavare.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Vi har arbetat med trygghet för eleverna genom kartläggningar där elever varit delaktiga och aktiva i diskussioner i klasserna. Trygghetsteamet har också träffats regelbundet liksom kamratstödjargruppen som varit involverade i arbetet med Skolverkets sju timmar.

Vi har sett i våra trivselenkäter att känslan av trygghet har ökat och att färre kränkningar har skett. Motsättningar mellan nyanlända elever och andra har dock förekommit. Arbetet med att förebygga och upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling kommer därför att fortsätta under kommande läsår.

Arbetet med normer och värden har påbörjats med hjälp av Skolverkets sju timmar och DO:s Husmodellen.

Samarbetet mellan trygghetsgruppen och kamratstödjargruppen har utvecklats men trygghetsgruppen behöver mer förankring i personalgruppen som träffar eleverna regelbundet.

Rastvakter har funnits på alla raster.

Årets plan ska utvärderas senast

2017-06-10

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Personalen utvärderar planen genom att titta på resultaten från trygghetsenkät och kommunens elevenkät samt resultat av arbetet i klasser och grupper och jämföra resultaten med målen i likabehandlingsplanen.

Skolrådet tar del av resultatet från trygghetsenkät och kommunenkät och utvärderar om det överensstämmer med målen i likabehandlingsplanen.

Eleverna genomför en trygghetsenkät och elevrådet går en trygghetsvandring

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor och trygghetsteamet

Främjande insatser

Namn

Främja likabehandling oavsett etnisk bakgrund och trosuppfattning.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Förskoleklass upp till årskurs sex.

Eleverna ska ha kännedom om religionsfrihet och vad detta innebär samt känna till olika religioner. Eleverna ska ha kännedom om att alla lika värde och att ingen får diskrimineras på grund av etnisk bakgrund eller trosuppfattning. Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra religiösa åskådningen. Vi följer upp genom en fråga i elevenkäten. Klasslärarna samlas en gång per läsår för erfarenhetsutbyte och gemensam utvärdering.

Insats

Förskoleklass till årskurs sex.

Vi uppmärksammar fester och traditioner som är knutna till de stora världsreligionerna och alternativa fester och seder utan anknytning till religion, exempelvis namngivningsfest istället för kristet dop. Detta gör vi i samband med att vi läser om världsreligionerna. I de fall där vi känner till att det finns familjer som praktiserar en religion, kan vi konsultera föräldrarna för att få råd om vilka fester och traditioner som är lämpliga att uppmärksamma. Alla likas värde har ett kontinuerligt inslag i undervisningen, vi uppmärksammar olika etnisk bakgrund och trosuppfattning i alla situationer där det är aktuellt och vi diskuterar med eleverna när frågor kommer upp. Nyanlända elever skolas in i sina klasser och får lära känna sin mentor och klasskamrater samt får sin fadder i klassen så snart som möjligt.

Ansvarig

Klasslärare åk F-6

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela läsåret.

Namn

Skolans arbetsmaterial

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Material som används i skolan och på fritidshemmet belyser olika typer av familjebildningar eller olika minoriteter.

Inköpsansvariga samlas engång per läsår för att gå igenom gammalt och nyinköpt material.

Insats

Alla pedagoger bevakar att materialet som används/köps in i verksamheten inte är diskriminerande eller kränkande.

Ansvarig

Inköpsansvariga och samtliga pedagoger

Datum när det ska vara klart

2016-05-06

Namn

Att ges lika stort utrymme

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Pojkar och flickor ges lika stort inflytande och utrymme i verksamheten. Personal och elever ska både i ord och handling visa respekt för allas lika värde oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck.

Insats

Vi arbetar med nomer och värden utifrån Skolverkets sju timmar och Husmodellen med både personal och elever.

Vi arbetar med talrundor, vilket gynnar såväl tystlåtna pojkar som flickor.

Vi låter eleverna arbeta EPA-enskilt/par/alla

Vi använder whiteboardtavlor i undervisningen och i diskussioner för att alla ska kunna (hinna) svara.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

20160506

Namn

Möjlighet att delta i alla skolaktiviteter

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever ska kunna delta i alla skolaktiviteter

Insats

Utflykt och friluftsdagar planeras så att alla elever ges förutsättningar att delta. Uppföljning sker kontinuerligt tillsammans med elev/vårdnadshavare.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

20160506

Namn

Trygg och tillitsfull arbetsmiljö

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Att skapa trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas.

Insats

Ärlig kartläggning av elevernas upplevelse av utsatthet, trivselenkät samt trygghetsvandring.

Pedagogiska diskussioner i arbetslagen där alla får möjlighet att dela med sig av både svåra situationer/dilemman och positiva erfarenheter.

Trygghetsgruppen ska bestå av pedagoger och personal som har god kännedom om elevernas mående. De ska också samarbeta med kamratstödgruppen som träffas 1 gg/månad.

Ansvarig

All personal med stöd ifrån trygghetsteamet

Datum när det ska vara klart

20160506

Namn

Trygghet på rasterna

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Alder

Mål och uppföljning

Alla elever ska känna sig trygga på rasterna.

Insats

Skolgården ska alltid vara bemannad med personal under rasterna, rastvärdar. Rastschema ska upprättas vid höstterminens början. Mentor ska ha uppsikt över klassrum och korridor då eleverna lämnar klassrummet eller vice versa.

Områden på skolgården som upplevs otrygga bevakas extra noga, se trygghetsvandring.

Ansvarig

Aktuella rastvärdar

Datum när det ska vara klart

20160506

Namn

Trivsel och ordningsregler

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Alder

Mål och uppföljning

Alla följer våra trivsel och ordningsregler.

Insats

Regler aktualiseras kontinuerligt och förankras hos både personal och elever i olika forum i början av höstterminen. Reglerna utvärderas av elever och personal i slutet av läsåret.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

20160506

Namn

Värdegrundsarbete

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Alder

Mål och uppföljning

Alla klasser ska ha värdegrundsarbete.

Insats

Under hela läsåret ska alla klasser jobba med normer och värden genom samtal och diskussioner vid samlingar varje dag och när situationer uppstår. Diskussioner om normer och värden ska också finnas med i undervisningen i alla ämnen

Vi har aktiviteter vid starten av höstterminen och kamratstödarna är med i planeringen av aktiviteter under läsåret. Vi diskuterar faddersystem under höstterminen.

Ansvarig

Varje pedagog ansvarar för sin grupp

Datum när det ska vara klart

20160506

Namn

Samverkan Elevhälsan

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Systematisk samverkan finns gällande främjande och förebyggande arbete mellan Antimobbningsteam, Trygghetsteam och Elevhälsoteam.

Insats

Förankring av rutiner för Elevhälsans förebyggande och främjande arbete.

Uppföljning sker vid målavstämning nov/dec. samt maj/juni.

Ansvarig

Rektor/Trygghetsteam

Datum när det ska vara klart

20160506

Namn

Förebygga kränkande behandling

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla former av kränkningar anmäls och följs upp enligt skolans rutiner.

Insats

All personal följer skolans rutiner för att utreda och åtgärda när en elev kränks av andra elever.

Vi har rastvärdar ute där eleverna befinner sig.

Vi pratar med eleverna vid samlingar och enskilt

Trygghetsteamet träffas regelbundet och går igenom anmälningar och uppföljningar samt samarbetar med EHT.

Personalen använder BRUK i slutet av höstterminen 2016 och vårterminen 2017.

Ansvarig

Klasslärare och Trygghetsteamet

Datum när det ska vara klart

20160506

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Kommungemensamma enkäter, skolans egen trivselenkät, trygghetsvandring, genomförda utredningar kring likabehandling, klassråd, samtal i grupper och med enskilda elever är grunden till bedömningen av nuläget. Information från rastvärdar, elevhälsoteam, trygghetsteamet och personals intryck från utvecklingssamtalen kompletterar bedömningen av nuläget.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har besvarat en trivselenkät samt haft diskussioner i klassråd och på samlingar

Representanter från klasserna som deltar i skolans trygghetsvandring har diskuterat och kan få uppdrag från elever/personal för att se över detaljer i kartläggningen. Kamratstödjarna har arbetat med Husmodellen.

Elevrådet diskuterar och kommer med synpunkter.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen diskuterar på arbetslagsträffar med representanter från Trygghetsteamet.

All personal diskuterar på APT och har arbetat med Husmodellen.

Resultat och analys

Kommungemensamma enkäten visar en sjunkande tendens från förra året när det gäller Pojkars upplevelse att de inte får samma uppmärksamhet från personal som Flickor. Likaså visar det ett sjunkande resultat från förra året att pojkar upplever att de inte får arbetsro i klassrummet. En tendens också att pojkar känner sig mindre trygga än flickor. Det visar också att det har ett sjunkande resultat hos pojkar då det gäller deras upplevelse att deras synpunkter inte tas på allvar av personal.

Förebyggande åtgärder

Namn

Arbetet med planen

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Planen mot diskriminering och kränkande behandling finns med i all planering av undervisning och kontakt med elever och vuxna på skolan och i fritidshemmet.

Utvärdering sker via klassråd och arbetslagsträff i april.

Åtgärd

Planen används till exempel på klassråd, samlingar, elevråd, vid temaarbeten och i lektions-, aktivitetsplanering.

Motivera åtgärd

Hålla planen levande. Svaren i elevenkäten visar att allt färre elever känner till att skolan har en plan.

Ansvarig

All personal/ Trygghetsteamet

Datum när det ska vara klart

2017-06-01

Namn

Trygghet på Hållsta skola

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla barn ska känna sig trygga på vår skola.

Åtgärd

Genom att göra regelbundna kartläggningar, i form av trivselenkät och trygghetsvandring, av elevernas upplevelse av utsatthet, samt ett aktivt arbete med att skapa tillitsfulla relationer mellan elever och personal. En aktiv trygghetsgrupp som arbetar i nära samarbete med kamratstödjargruppen. Trygghetsteamet består av representanter från alla verksamheter på skolan.

Motivera åtgärd

Enligt skolans trivselenkät känner sig inte alla elever trygga på skolan.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

2017-06-01

Namn

Arbete med normer och värden

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla klasser arbetar med normer och värden i all undervisning och i alla möten med elever och vuxna.

Uppföljning sker genom pedagogiska diskussioner på arbetslagsträffar

Åtgärd

Vid samlingar diskuteras aktuella frågor kring normer och värden och finns också med i lektionsplaneringar.

Personalen fortsätter arbeta med Skolverkets Sju timmar och Husmodellen.

Aktiviteter som främjar likabehandling arrangeras vid höstterminens uppstart.

Kamratstödgruppen är en referensgrupp för vad som elever önskar arbeta med och vilka behov som kan finnas ute i klasserna.

Motivera åtgärd

Alla elever på Hållsta skola ska känna sig trygga och förstå den värdegrund som skolans verksamhet vilar på, nämligen de demokratiska värdena och respekten för alla människors lika värde.

I värdegrundsarbete diskuteras normer, värden, attityder och relationer. I dessa samtal får alla elever möjlighet att bli sedda och lyssnade till.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

2017-06-01

Namn

Trygghet på raster

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla känner sig trygga på rasterna.

Åtgärd

Vid utgång från klassrum eller vice versa ska en vuxen ha uppsikt över både korridor och klassrum.

Ute på skolgården ska det finnas rastvakter som är schemalagda.

Det ska finnas en vuxen med varje klass som äter pedagogisk lunch.

Motivera åtgärd

Alla ska kunna känna trygghet på skolan oavsett om det är lektion, rast, lunch eller på väg från och till de olika aktiviteterna.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

2017-06-01

Namn

Att säkerställa tillgängligheten elever med funktionsnedsättningar

Områden som berörs av åtgärden

Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

Elever med funktionsnedsättningar får de förutsättningar till lärande som de behöver för att nå måloppfyllelse

Åtgärd

Samverkan sker mellan elevhälsa, trygghetsteam, mentorer/undervisande lärare och resurspersoner/assistenter. Specialpedagog har en samordnande roll och deltar i arbetslagens pedagogiska diskussioner, ingår i Trygghetsteamet och Elevhälsoteamet

Motivera åtgärd

Elever med särskilda behov behöver uppmärksammas av samtliga pedagoger som arbetar med eleverna på ett organiserat sätt. Pedagogerna arbetar med ämnesundervisning vilket gör att eleverna träffar fler vuxna som inte har mentorsansvar.

Ansvarig

Alla pedagoger som arbetar med eleverna och specialpedagog

Datum när det ska vara klart

2017-06-01

Rutiner för akuta situationer

Policy

Alla upplevelser av kränkning, trakasserier eller diskriminering tas på allvar. Åtgärderna gäller samtliga diskrimineringsgrunder i "Barn och elevskyddslagen". Att en elev kränker en annan elev kan anmälas av den utsatte själv, av andra elever, av personal på skolan eller av annan vuxen. All personal på Hållsta skola har ansvar att agera vid kränkande behandling eller trakasserier av elever. Den som har fått kännedom om att en elev har upplevt sig kränkt/diskriminerad är ansvarig att skyndsamt se till att anmäla till rektor så att en utredning påbörjas. Den som har fått kännedom ska också efter utredningen tillsammans med representant från Trygghetsteamet se till att lämpliga åtgärder vidtas. Detta för att säkerställa att alla inblandade elever känner sig trygga på Hållsta skola och att incidenten inte upprepas. Samtliga åtgärder ska dokumenteras, följas upp och utvärderas enligt skolans handlingsplaner och mallar för dokumentation. Ansvarig är den som anges enligt planerna. Rektor är ytterst ansvarig för att rutinerna följs. Dokumenten förvaras inlästa i skolans arkiv.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Rastvärdsschema med personal som täcker upp skolgården för god uppsikt över alla platser där eleverna befinner sig på raster.

I **samtal** med elever och föräldrar

I **samlingar**

I **värdegrundsarbetet**

I **klassrådet/elevrådet**

Trygghetsvandringar och trivselenkäter som Trygghetsteamet ansvarar för, där tex platser där vuxna behöver vara oftare uppmärksammas i förebyggande syfte.

Trygghetsteamets **kontinuerliga uppföljning av incidenter** och kränkingsanmälningar.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Trygghetsteamet består av

Sinnika Amnebratt, fritidspedagog, idrottslärare och skyddsombud 070-0862809, sinnika.amnebratt@eskilstuna.se

Kristina Gyllengahm Eriksson, specialpedagog för f-6, 070-0832720, kristina.eriksson2@eskilstuna.se

Jill Norling-Luthman, fritids och elevassistent i 4-6 jill.luthman@Eskilstuna.se

Madelene

Dahlin, tidigare lärare och mentor i åk 2-3, 070-0862803, madelene.dahlin@eskilstuna.se

Gabriella Rosell, rektor, 0700866731, gabriella.rosell@eskilstuna.se

Du är även välkommen att vända dig till övrig personal på skolan, se skolans hemsida för kontaktuppgifter.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

1. Personal som får kännedom om att diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling kan ha förekommit ansvarar för att ta kontakt med en representant från Trygghetsteamet och rektor.

2. Blanketten "**Anmälan om påbörjad utredning av kränkande behandling/trakasseri/diskriminering**" fylls i. Blanketten ska lämnas samma dag till rektor. Om rektor inte finns på plats, ska blanketten läggas i rektors fack och ett sms ska skickas till rektor för att meddela detta. En representant från Trygghetsteamet kan hjälpa till att skriva blanketten. Trygghetsteamet ska ha en kopia av blanketten.

3. Inblandade elevers föräldrar informeras snarast att en utredning påbörjas. Personal som fått kännedom ansvarar för att kontakten tas.

4. En utredning /insamling av fakta om händelsen görs. Det innebär: Enskilt samtal med den utsatte. Enskilda samtal med de inblandade. En sammanfattning av samtalen dokumenteras på blanketten "**Utredning och bedömning av kränkande behandling/trakasseri/diskriminering** samt plan för åtgärder och uppföljning". Endast den utsatte elevens namn skrivs. Där dokumenteras även åtgärder och uppföljning. Uppföljningssamtal med berörda elever ska ske efter ca en vecka och detta ska framgå på blanketten. Datum skrivs även vid fortsatta uppföljningar samt när ärendet avslutas.

5. Blanketten lämnas till rektor som är ytterst ansvarig för utredning, beslut i ärendet och åtgärder/utföljning. Blanketten skickar rektor till kommunens registrator. En kopia förvaras i skolans låsta arkiv.

Allvarliga händelser som inneburit fara för liv eller hälsa ska dokumenteras till Arbetsmiljöverket. Blanketter finns på skolans expedition. Skolan ansvarar för rapportering.

Om rektor gör bedömningen att handlingen är brottslig görs en polisanmälan. Som stöd för bedömning finns kommungemensamma riktlinjer - "Rutiner för polisanmälan om brott och anmälan till socialtjänsten när barn far illa".

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Om en elev känner sig kränkt av en vuxen på skolan vänder sig eleven/den som fått kännedom till en vuxen (eller rektor) som den känner förtroende för. Den personen kontaktar i sin tur rektor som ansvarar för utredningen.

Rutiner för uppföljning

Uppföljningssamtal ska ske med berörda elever efter ca en vecka. Detta sker i samråd med Trygghetsteamet.

Rutiner för dokumentation

Blanketter finns att tillgå för skolpersonalen på Intemporalen under "Min enhet".

Dokumentation i kränkingsärenden förvaras i skolans låsta arkiv.

Ansvarsförhållande

Den som har fått kännedom om att en elev har upplevt sig kränkt/diskriminerad ansvarar för att anmälan görs skyndsamt till rektor samt att utredning, plan för åtgärder och uppföljning utförs i samråd med representant för Trygghetsteamet. Rektor har yttersta ansvaret.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hänglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förtöjlighad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkurator på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkurator ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföstad av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen
- "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
- James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]